

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач випускової кафедри
_____ Олена АРЕФ'ЄВА
«_____» _____ 2022 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Підвищення рентабельності діяльності підприємства»

Виконавець: Васьковська Ольга Олегівна

Керівник: д.е.н., проф. Пілецька Саміра Тимофіївна

Нормоконтролер: к.е.н., старший викладач Сафонік Н.П.

КИЇВ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач випускової кафедри

Олена АРЕФ'ЄВА

« ____ » _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ**на виконання випускної роботи**Васьковської Ольги Олегівни

(П.І.Б. здобувача)

1. Тема роботи «Підвищення рентабельності діяльності підприємства» затверджена наказом ректора від 26.04.2022 р. № 434/ст.
2. Термін виконання роботи: з 23.05.2022 р. по 19.06.2022 р.
3. Вихідні дані роботи: плани, звіти, фінансова звітність, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові та методичні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, наукові статті, електронні інформаційні джерела, баланс КП «Київський метрополітен» за 2018-2020рр., Звіт про фінансовий стан (Ф№2) за 2018-2020рр.
4. Зміст пояснювальної записки: вступ; теоретичні аспекти підвищення рентабельності підприємства; аналіз рентабельності діяльності КП «Київський метрополітен»; висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: фактори, які впливають на величину прибутку підприємства; організаційна структура КП «Київський метрополітен»; динаміка показників ефективності використання основних засобів КП «Київський метрополітен» за 2018-2020 рр; структура оборотних засобів КП «Київський метрополітен» за 2018 р; структура оборотних засобів КП «Київський метрополітен» за 2019 р; показники ефективності використання оборотних коштів КП «Київський метрополітен» за 2018-2020 рр; динаміка собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), за 2018-2020 рр; структура операційних витрат робіт, послуг КП «Київський метрополітен» у 2018 р; структура операційних витрат робіт, послуг КП «Київський метрополітен» у 2019 р; структура операційних витрат робіт, послуг КП «Київський метрополітен» у 2020 р; динаміка фінансованих результатів КП «Київський метрополітен» протягом 2018-2020 рр; динаміка рентабельності КП «Київський метрополітен» протягом 2018-2020 рр.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	23.05.2022	
2.	Дослідити теоретичні основи забезпечення рентабельності підприємства	24.05.2022- 28.05.2022	
3.	Провести аналіз рентабельності діяльності підприємства	29.05.2022- 02.06.2022	
4.	Написання вступу та висновків	03.06.2022- 05.06.2022	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	06.06.2022- 08.06.2022	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	08.06.2022- 13.06.2022	

7. Дата видачі завдання: 23.05.2022 р.

Керівник випускної роботи _____

(підпис керівника)

Пілецька С.Т.

(П.І.Б.)

Завдання прийняв(ла) до виконання _____

(підпис здобувача)

Васьковська О.О.

(П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Підвищення рентабельності діяльності підприємства» 74 с., 13 рис., 10 табл., 70 літературних джерел, 2 додатків.

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ОСНОВНІ ЗАСОБИ, АКТИВИ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ КАПІТАЛУ, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВА.

Об'єктом дослідження є процес проведення аналізу рентабельності підприємства. Предметом дослідження є теоретично-методологічна основа і практична характеристика методів аналізу рентабельності підприємства.

Метою випускної роботи є поглиблення теоретичних засад аналізу рентабельності діяльності підприємства та розробка рекомендацій щодо її підвищення.

Методи дослідження. У випускній роботі використовувались такі методи як ретроспективний, аналітичний, статистичний, порівняльний, табличний, метод відображення інформації, ілюстраційний підхід до вивчення та наочного відображення рівня рентабельності діяльності підприємства.

Методологічну основу дослідження склали наукові праці та публікації вітчизняних і зарубіжних вчених щодо методів аналізу рентабельності діяльності підприємства.

Інформаційну основу випускної роботи становлять нормативно-правові акти України, статистичні дані Міністерства інфраструктури України, Державного комітету статистики України, дані підприємств України.

Дослідження базується на статистичних та фінансових звітах КП «Київський метрополітен».

Отримані результати та їх новизна. Новизна роботи полягає у комплексній оцінці рентабельності діяльності підприємства що дозволило розробити шляхи підвищення рентабельності діяльності підприємства при

збереженні його економічної самостійності, збільшення обсягів виробництва, підвищення якості та усунення можливих ризиків.

Значущість виконаної роботи та висновки отриманих результатів дозволяє КП «Київський метрополітен» і надалі проводити аналіз рентабельності діяльності підприємства, покращувати його фінансове становище.

Рекомендації щодо використання результатів можна використовувати на авіаційних підприємствах України для впровадження шляхів підвищення рентабельності їх діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Arefieva O.V., Piletska S.T., Miahkykh I.M., Arefiev S.O. Development Of The Innovation Activity Of Enterprises In The Digital Economy. *International Journal of Advanced Science and Technology*, Vol. 29, No. 8s, (2020), pp. 2304-2311. <http://sersc.org/journals/index.php/IJAST/issue/view/278>
2. Burlaka, O., Kuzior, A., Hanych, O., Kravchenko, S., Melnychenko, O. (2019). Implementation and Legal Regulation of Electronic Insurance in Ukraine. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 22(2)
3. Fobel, P., Kuzior, A. (2019). The future (Industry 4.0) is closer than we think. Will it also be ethical? *AIP Conference Proceedings*, 2186, 080003. DOI: 10.1063/1.5137987
4. Korytko T.Yu., Piletska S. T. Bogutska O. Formation of an organizational and economic mechanism for encouraging investment activity of enterprises. *Baltic Journal of Economic Studies*, 2018. Vol. 4. No. 5. P. 10-17 <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-5-10-17>
5. Korytko T., Piletska S, Arefieva O, Pidhora Ye, Pryimakova Yu. Formation of organizational and economic mechanism of motivation of increase of investment activity of the enterprise. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. № 4 (35). 418-425
6. Korytko T., Bryll I., Piletska S., Arefieva O., Arefiev S. Strategy of innovative development of an enterprise on the basis of evaluation of its intellectual capital. *Naukovyi visnyk. Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu/* 3(183). 2021. p. 134-137. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/134>
7. Kuzior, A., Arefieva, O., Poberezhna, Z., Ihumentsev, O. (2022). The Mechanism of Forming the Strategic Potential of an Enterprise in a Circular Economy. *Sustainability*, 14(6), 3258. DOI: 10.3390/su14063258

8. Kuzior, A., Kwilinski, A., Hroznyi, I. (2021). The factorial-reflexive approach to diagnosing the executors' and contractors' attitude to achieving the objectives by energy supplying companies. *Energies*, 14(9), 2572. DOI: 10.3390/en14092572
9. Kuzior, A., Mańka-Szulik, M., Krawczyk, D. (2021). Changes in the management of electronic public services in the metropolis during the covid-19 pandemic. *Polish Journal of Management Studies*, 24(2), 261–275. DOI: 10.17512/pjms.2021.24.2.16
10. Kwilinski A. (2019). Implementation of Blockchain Technology in Accounting Sphere. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 23(SI2), 1528-2635-23-SI-2-412: 1-6.
11. Piletska Samira, Arefiev Serhii. The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *Journal of corporate responsibility and leadership*. Vol. 7, issue 4, 2020. pp.43–58. <http://jcr.l.umk.pl/journal/archive>
12. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9. С. 92–100.
13. Андрієнко М.М., Шпак І.О. Економічна оцінка критеріїв управління результативністю підприємства. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. 2021. Вип. 4(63). С. 35-40 URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/1205>
14. Ареф'єва О. В., Андрієнко М. М., Кравченко О. Р. Економічні аспекти механізму управління фінансовим потенціалом підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 35. Ч. 2. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/35_2_2018/10.pdf
15. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Заболотна Д. В. Стратегічні ресурси забезпечення економічного потенціалу в контексті інтеграційно-диверсифікаційного розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 398–404. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-398-404>
16. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Кравчук Н.М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної

безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць*. К. : НАУ, 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. 170 с. С. 80–90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>

17. Ареф'єва О.В., Побережна З.М. Холістичне управління адаптивністю підприємства в умовах циклічної економіки. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. №18. С. 64 – 69.

18. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб.: Центр учбової літератури, 2012. 328 с.

19. Безбородова Т.В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану. *Економіка. Управління. Інновації*. 2014. № 1(11). С. 1–7

20. Бердар М.М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

21. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. *Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України*: колективна монографія / за ред. Слатвінського М.А. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. С. 151– 156.

22. Бершадська І. І., Тульчинська С. О. Методи управління прибутком підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2017. №20. С.181-188.

23. Білик М.Д. Економічна сутність прибутку в умовах трансформації економіки. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2007. №11(78). С. 130–132.

24. Вовк О. М., Ковальчук А. М., Комісаренко Я. І., Джулай А. В. Прибуток та рентабельність як детермінанти розвитку підприємства. *Modern Economics*. 2020. № 21(2020). С. 37-44. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-06).

25. Вовк О.М., Кірієня Н. Фінансово-економічне стимулювання підприємств. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами*: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., 15–16 березня 2012 р. К., 2012. С. 26.

26. Вовк О.М., Мазур А.М. Роль фінансової діагностики на підприємствах. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами*: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., 15–16 березня 2012 р. К., 2012. С. 28.
27. Гайбура Ю. А., Загнітко Л. А. Прибутковість підприємства: поняття, фактори, резерви. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. №24 (2). С. 99-104.
28. Готра В. В., Ріпич В.В., Дячок В.В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. *Економіка і суспільство*. 2017. №8. С. 219–223.
29. Гриценко Л.Л., Дейнека О.В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: практикум. Суми, 2014. URL: http://banking.uabs.sumdu.edu.ua/images/department/banking/discip/fp/np_fp.pdf.
30. Громова А.Є., Крамаренко К.В., Рудик Т.О. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів. *Молодий вчений*. 2016. №5(32). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/12.pdf>
31. Дегтярьова В.М. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник / В.М. Дегтярьова, К.Ю. Мамченко. Донецьк: ДонДУУ, 2011. С.186-187.
32. Дорошенко А. П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2010. №3. С. 72. URL: www.economy.nauka.com.ua .
33. Єпіфанова І. Ю., Гуменюк В. С. Фактори зростання прибутку підприємства. *Молодий вчений*. 2016. №7 (34). С. 46-49.
34. Животок Е. Б. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення. *Фінанси, страхування і біржова діяльність*. 2017. № 1. С.36 -39.
35. Заюкова М.С. Теоретичні аспекти дефініції «Фінансовий стан підприємства». URL: <http://intkonf/org/k-e-n-zayukova-m-s-kjvalchuk-a-p-teoretichni-aspekti-definitiyi-finansjviy-stand-pidpriemstva/>

36. Каминський П. Д. Прибуток та рентабельність як показники ефективності діяльності підприємства. *Вісник Донецького університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського*. 2016. №1.64. С.160-167.
37. Кобилецький В. Р. Відносні показники фінансової стійкості/Онлайн-журнал. «Financial Analysis online». URL: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/100-vidnosni-pokaznykyfinansovoi-stiikosti>.
38. Ковальчук А. М. Фінансово-економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2020. №3 (71). С. 151-160 <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.152>
39. Ковальчук А.М. Загрози фінансово-економічній безпеці підприємства в умовах адаптивної економіки. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ. Міжнародної науково-практичної конференції «Do desenvolvimento mundial como resultado de realizações em ciência e investigação científica»*, 09 жовтня 2020 року, м. Лісабон, Португалія. 2020. С. 55-56.
40. Ладунка І. С., Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство*. 2016. № 5. С.185–188.
41. Лисевич С.Г., Великанова В.К. Управління фінансовою стійкістю підприємств та фактори, що впливають на неї. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2013. Вип. 1 (6). Том 2. С. 211—215.
42. Лищенко М. О. Аналітичний інструментарій визначення основних показників рентабельності. *Економічна аналітика: сучасні тенденції та прогностичні можливості*. Збірник матеріалів МНПК, Київ: КНЕУ, 2019. С. 181-183.
43. Механізми вартісно-орієнтованого управління підприємством: звіт про НДР (заключний) / Кер. М.В. Костель. Суми: СумДУ, 2015. 84 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/53419>

44. Мосьондз О.Б. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. *Ефективна економіка*. 2012. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1016>
45. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 504 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/41010/mod_resource/content/1/Непочатенко%20О.О.%20Фнанси%20Опдпримств%20%282013%29.pdf
46. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним. Молодий вчений. 2017. №2 (42). С.299-303
47. Отенко І. П Фінансовий аналіз / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
48. Отпущеннікова О. Н. Вибір методів управління прибутком. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво. Зб. наук. праць Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2002. Вип. 9. С. 37-43.
49. Панасюк Б. М., Шулик Ю.В. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. *Науковий блог*. 2019. № 3. С. 141–148.
50. Петренко В. С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. *Міжнародний науковий журнал*. 2015. №8. С. 139-142.
51. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Храпач В. О. Управління фінансовою стійкістю підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки в умовах посилення інтеграційних процесів в економіці. *Бізнес Інформ*. 2020. №12. С. 245–251. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-245-251>
52. Пілецька С. Т., Петровська С. В. Інструменти маркетингу в антикризовому управлінні. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 2 (60). С.158 – 164
53. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Інноваційний потенціал підприємства в системі антикризового управління. *Облік і фінанси*. 2020. № 1 (87). С. 178 – 184.

54. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Економічні студії*. 2020. Випуск 1 (27). С.146 – 151.
55. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія: Економічні науки*. 2013. № 4. С. 379-389.
56. Приходько Н.І. поняття фінансового стану підприємства: деякі аспекти його визначення /ФІП ФІП PSE. 2010. Т. 8, С. 188-190.
57. Сарапіна О.А. Системний аналіз фінансового стану підприємства: методика та напрями вдосконалення. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2012. Вип. 2. С. 47-58.
58. Смерічевський С.Ф. Сучасний інструментарій фінансової підтримки технологічної бази підприємств машинобудування. *Економіка. Менеджмент.Бізнес*. 2015. №4 (14). С. 48-55.
59. Сорока Й.Й. Зарубіжний досвід оцінювання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2015. №2(46). С. 363–367.
60. Тігова Т.М. Аналіз фінансової звітності : навч. посібник / Т.М. Тігова, Л.С. Селіверстова, Т.Б. Процюк. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 268с.
61. Турило А.М., Зінченко О.А. Теоретико-методологічні підходи до визначення прибутку підприємства як фінансової категорії. *Економіка та управління підприємствами*. 2008. №3(81). С. 109 –112.
62. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Ю.М.Тютюнник. К.: Знання, 2012. 815с
63. Фінансовий аналіз – навчальний посібник/ М. Р. Лучко , С. М. Жукевич , Фаріон А. І. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
64. Чайка Т. Ю, С. Є. Лошакова, Я. С. Водоріз. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. *Економіка і суспільство*. 2018. №15. С.900 – 908.

65. Черниш С.С. Проблеми застосування методик аналізу фінансового стану на вітчизняних підприємствах. *Інноваційна економіка*. 2012. № 5. С. 142-146.
66. Чигріна К. О. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення. *Міжнародний науковий журнал Науковий огляд*. 2015. №2. С.12.
67. Чорна Л.О. Прибуток як інтегральний показник господарської діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2013. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1997&p=2>.
68. Шляга О. В., Шипуля Л. І. Прибуток та рентабельність як показники ефективності виробництва. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. №8. С. 75-81.
69. Яцишишин Н. А. Методика аналізу фінансового стану підприємства. *Економічний аналіз*. 2015. № 10. С.441 – 445.
70. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. № 3. С. 173–180. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf